

UNIDAD 1 – EL FUTURO ES INCIERTO

Vstupní strana

- Práci s lekcí je možné zahájit otázkou na význam jejího názvu a debatou o tom, zda si studenti myslí, že toto rčení je pravdivé, nebo naopak věří, že budoucnost lze předpovídat, a případně jak. Také se vyučující může studentů zeptat, proč dívka na fotografii dělá to, co dělá, a jaké věci nosí štěstí a jaké smůlu.

ÚVOD

Gramatika: Budoucí čas: pravidelná a nepravidelná slovesa. Použití budoucího času a vazby „*ir a*“ + infinitiv.

Cíl: Předpovídání budoucnosti. Navrhování improvizovaných řešení.

Slovní zásoba: Znamení zvěrokruhu. Astrologie. Příslušné určení času odkazující do budoucnosti.

Pracovní sešit: cvičení 1-7

1 ■ ■ ■

+ rámeček „Futuro“

Úvod do budoucího času. Znamení zvěrokruhu

- Na úvod se vyučující studentů zeptá, jestli čtou horoskop, jestli věří, že je na astrologii něco pravdivého, a jestli si myslí, že jsou povahové vlastnosti lidí určeny znameními zvěrokruhu.
- Vyučující by měl studenty upozornit na to, že se v textech objevuje nový slovesný tvar, a to budoucí čas, ale že ho snadno poznají a bez problémů mu porozumí.

Řešení:

*Buena suerte: Aries, Cáncer, Virgo, Sagitario, Acuario.
Mala suerte: Tauro, Géminis, Leo, Libra, Escorpio, Capricornio, Piscis.*

- Následně vyučující s podporou rámečku „Futuro“ provede odpovídající gramatické vysvětlení. Chybějící koncovky jsou odvoditelné z textů horoskopu.

Řešení:

-é, -ás, -á, -emos, -éis, -án

dar: daré, darás, dará, daremos, daréis, darán

volver: volveré, volverás, volverá...

ir: iré, irás, irá, iremos...

tener, haré

2 ■ ■ ■

Budoucí čas. Znamení zvěrokruhu

- Cvičení nutí studenty převést texty horoskopu do první osoby. Cvičení je také možné obměnit tak, aby si studenti procvičili tvary třetí osoby: „*Su familia recibirá buenas noticias.*“ – „*Es Virgo.*“

Doplňující cvičení: Pokud studenti projevují zájem o téma horoskopů, může vyučující přinést na hodinu současné horoskopy z novin nebo časopisů a různě s nimi pracovat. Například horoskop v češtině je možné použít jako cvičení na překlad: každý student přeloží do španělštiny horoskop jednoho ze svých spolužáků.

3 ■ ■ ■

Budoucí čas. Předpovídání budoucnosti

- Jednotlivé předpovědi je třeba napsat na samostatné kartičky. Každý student tedy vytvoří čtyři kartičky. Počet kartiček je možné omezit v případě velmi početných tříd.
- Poté se všechny kartičky vyberou, smíchají a znovu rozdají. Cvičení končí ve chvíli, kdy student nalezne autory všech čtyř kartiček, které mu byly přiřazeny. Závěrem je možné vyzvat studenty, aby jeden po druhém zmínili nejzajímavější a nejoriginálnější předpovědi svých spolužáků.
- Je třeba zdůraznit, aby studenti používali příslušné určení času „*dentro de*“ + časový údaj. Pokud vyučující z jakéhokoli důvodu upřednostňuje jiný časový údaj, než uvádí zadání, je možné ho změnit (např. „*dentro de un año*“, „*dentro de cien años*“ apod.).

4 ■ ■ ■ 1.7

+ rámeček „Otros verbos irregulares en futuro“

+ rámeček s příslušnými určeními času

Budoucí čas nepravidelných sloves

Příslušné určení času odkazující do budoucnosti

- Před zahájením cvičení vyučující může požádat studenty, aby si připomněli, jak se tvoří podmiňovací způsob, a jaká slovesa jsou v tomto tvaru nepravidelná. Studenti by měli pochopit, že budoucí čas a podmiňovací způsob jsou „sourozenci“, že se tvoří podobně připojením koncovek k infinitivu a že sdílejí stejné nepravidelnosti.

Řešení:

vendr-, saldr-, dir-, pondr-, habr-, querr-, podr-

- Následně mají studenti doplnit do horoskopu slovesa z rámečku. Pro samostatnou kontrolu

cvičení si studenti poslechnou rozhovor ze cvičení 4b. Závěrem se cvičení zkontroluje standardně pod dohledem vyučujícího.

Řešení:

pondrás, tendrás, podrás, vendrá, saldrás, dirá, querrá

Doplňující cvičení: S cílem maximálně využít nahrávky vyučující může připravit kopii její transkripce, v níž bude rozhovor rozdělen do několika úryvků a bude změněno jejich pořadí. Studenti za pomoci dalšího poslechu mají za úkol rozhovor seřadit.

- Před vypracováním cvičení 4c vyučující požádá studenty, aby se vrátili k textu ve cvičení 4a, ještě jednou si ho přečetli a podtrhli výrazy, které slouží k určení doby, kdy se odehraje určitý děj. Takto s pomocí textu vyplní rámeček příslovečných určení času.
- Je třeba zdůraznit, že existují různé možnosti, jak stanovit určitý okamžik v budoucnosti. Stejně tak je tedy možné říci například „*el fin de semana que viene*“ nebo „*en unos días*“.

Řešení:

a partir de esta semana, el próximo fin de semana, el mes que viene, dentro de unos días, al día siguiente

- Při velkém počtu studentů je možné ve cvičení 4c snížit počet otázek. Stejně tak lze místo textu ve cvičení 4a pracovat se skutečným textem převzatým z časopisu nebo s rozsáhlejší textem, který připraví vyučující s použitím stejných příslovečných určení času.

Doplňující cvičení: Příslovečná určení času lze procvičit tak, že se jeden student zeptá jiného, kdy něco udělá/bude dělat nebo kdy se něco stane. Ten odpoví a zeptá se dalšího. Například: „*¿Cuándo me devolverás el cuaderno?*“ – „*Te lo devolveré la semana que viene, te lo juro.*“

5 ■■■■**Opakování budoucího času****Příslovečná určení času odkazující do budoucnosti**

- Vyučující by měl texty, které studenti napíší v části 5a a okomentují v části 5b, vybrat a později opravit.
- Není-li třída příliš početná, je možné studenty vyzvat, aby v části 5b doplnili více informací o textu napsaném jejich spolužákem, například která z předpovědí je nejpravděpodobnější, jaká nejméně pravděpodobná nebo jaká je neoriginálnější.

6 ■■■■ 1.8**Navrhnout improvizovaná řešení****Použití budoucího času a vazby „ir a“ + infinitiv**

- Pro snazší vypracování cvičení je vhodné načrtnout na tabuli tabulku se třemi sloupci, přičemž v prvním bude uvedeno číslo rozhovoru (1-4) a druhý a třetí sloupec zůstanou prázdné, nadepsané „*¿Qué pasa?*“ druhý a „*¿Qué hará?*“ třetí.

Řešení:

1. *Hay que entregar un trabajo de historia. - Lo hará esa noche.* 2. *No encuentra el móvil que le regaló su padre. - Su padre le ayudará a buscarlo.* 3. *Quiere ir a la playa mañana pero va a hacer frío. - Se quedará en casa.* 4. *El marido de Lola todavía tiene sus llaves. - Lola hablará con él.*

- Doporučujeme nevyžadovat od studentů, aby byli schopni jasně rozlišit, kdy použít budoucí čas jednoduchý a kdy slovesnou vazbu „ir a“ + infinitiv. Dokonale porozumět rozdílnému použití obou tvarů a tento rozdíl aplikovat dokáží jen velmi pokročilí studenti. Na této úrovni je zcela dostačující, aby studenti byli seznámeni s tím, že tyto tvary mají rozdílné použití a v čem spočívá jeho podstata. Záměna jednoho a druhého tvaru navíc ve většině případů neznamena jasnou gramatickou chybu a nebrání komunikaci.
- Cílem cvičení na této dvojstraně tedy není obsáhnout rozdíl v používání budoucího času jednoduchého a vazby „ir a“ s infinitivem, ale především seznámit studenty se dvěma konkrétními použitími budoucího času: předpovídat budoucnost a navrhnout improvizovaná řešení. Je na vyučujícím, jak dalece se rozhodne rozvinout rozdíl mezi oběma tvary vyjadřujícími budoucnost.

7 ■■■■**Navrhnout improvizovaná řešení****Použití budoucího času a vazby „ir a“ + infinitiv**

- Studenti si mohou procvičit rozdíl v použití budoucího času a vazby „ir a“ s infinitivem tak, že všechny okolnosti budou představovat naplánované budoucí děje a budou tedy vyjádřeny pomocí vazby s infinitivem, zatímco improvizovaná řešení budou formulována pomocí budoucího času.
- Další možností je, že vyučující připraví kartičky s různými problémy a okolnostmi (několik pro každého studenta), které studenti pro toto cvičení použijí. Ve větách na kartičkách mohou chybět některá slova, která studenti doplní.

1A SI DERRAMAS LA SAL, TENDRÁS MALA SUERTE

Gramatika: Podmínková souvětí vztahující se do budoucnosti. Slovesná vazba „pensar“ + infinitiv.

Cíl: Vysvětlit pověru. Upozornit na důsledky činů. Dávat sliby. Vyjádřit záměr.

Slovní zásoba: Pověry. Významy slovesa „quedar“.

Reálie: Některé španělské pověry.

Pracovní sešit: cvičení 8-15**1 ■■■■**

+ rámeček „Oraciones condicionales“

Podmínková souvětí vztahující se do budoucnosti

Pověry

- Před zahájením cvičení může vyučující uvést téma pověr tak, že ukáže studentům připravené fotografie znázorňující různé pověry (ty zobrazené v učebnici i jiné) a zeptá se jich, co znázorňují. Je možné hovořit o tom, jaké pověry jsou v České republice nejrozšířenější a jestli jim studenti věří a jestli se podle nich chovají nebo někoho takového znají apod. V průběhu tohoto úvodu se také jistě objeví nová slovní zásoba, se kterou se bude dále pracovat.
- Žádná z pověr ze cvičení 1 ve Španělsku neexistuje.
- Dále je vhodné před zahájením cvičení vyzvat studenty, aby si osvěžili použití spojky „si“ a uvedli několik příkladu jejího použití.

Řešení:

1-f-te casarás, 2-e-seréis/serán, 3-b-barres/barren, 4-d-pisas, 5-c-tocas, 6-a-irá

- Následně vyučující vysvětlí tvoření daných podmínkových souvětí a studenti doplní gramatický rámeček. Je vhodné zdůraznit, že v podmínkových souvětích po spojce „si“ nikdy nenásleduje budoucí čas. Budoucí čas je možné použít pouze, uvozuje-li „si“ vedlejší větu předmětnou (např. „No sé si vendrá.“).

Řešení:

invitas, invitaré

2 ■■■■ 1.9

Podmínková souvětí vztahující se do budoucnosti
Pověry

- Před poslechem lze uskutečnit „proud myšlenek“, ve kterém se studenti pokusí vymyslet, jak zní uvedené pověry, a navrhnout, jak končí věty ve cvičení.

- Je vhodné zmínit, jak je uvedeno v zadání, že Santiago je z Argentiny a hovoří tedy argentinským dialektem španělštiny, což je zřejmě jak z jeho přízvuku, tak z odlišností ve slovní zásobě nebo v gramatice. V průběhu celé učebnice se tedy studenti budou setkávat s charakteristickými rysy argentinské varianty španělštiny, což by ale v žádném případě nemělo způsobovat problémy při realizaci cvičení. Je na vyučujícím, do jaké míry se rozhodne věnovat těmto odlišnostem.

Řešení:

1-te saldrá mal. 2-toda la gente que vive allí tendrá mala suerte. 3-te pasará algo malo. 4-al año siguiente tendrás suerte en el amor. 5-la obra será un desastre.

3 ■■■■

Podmínková souvětí vztahující se do budoucnosti
Pověry

- Pověry, které znázorňují obrázky ve cvičení, jsou běžné jak v České republice, tak ve Španělsku. Konkrétně se jedná o tyto pověry: černé kočky nosí smůlu, najít podkovu nebo čtyřlístek přináší štěstí, rozbít zrcadlo nebo vysypat sůl přináší smůlu. Pro vypracování cvičení je třeba, aby studenti znali tato slova (*gatos negros, herradura, trébol de cuatro hojas, espejo, sal*).
- Je samozřejmě možné, aby studenti psali o jiných pověrách, které se na obrázcích neobjevují.

Doplňující cvičení: Pro další procvičení těchto podmínkových souvětí je možné rozdělit studenty do skupin a přidělit každé skupině jednu domorodou nebo exotickou kulturu. Úkolem studentů bude vymyslet pověry dané kultury. Pro inspiraci je možné rozdat nebo pověsit na tabuli fotografie.

4 ■■■■

Upozornit na důsledky činů pomocí podmínkových souvětí

- Cílem je procvičit si použití podmínkových souvětí pro vyjádření výstrah. Ve cvičení se objevuje také vazba „ir a“ + sloveso v jasném kontrastu s budoucím časem.
- Cvičení se může týkat nejen pověr, jak je uvedeno v příkladu, ale jakéhokoli jiného tématu. Je pouze třeba, aby první věta vždy navrhovala nebezpečnou nebo zakázanou činnost. „Voy a copiar en el examen.“ – „Si copias el profesor te suspenderá.“

- Text představuje použití podmiňovacího způsobu, hovoříme-li o budoucnosti z pohledu minulosti. Jinými slovy informujeme o tom, co v minulosti někdo řekl, že se stane. Po odpovídajícím gramatickém vysvětlení studenti doplní připojený rámeček.

Řešení:

estudiaría

- Cílem cvičení 2b je, aby studenti napodobili použití podmiňovacího způsobu, se kterým se setkali v textu cvičení 2a. Mají za úkol sdělit, jaké byly zbývající předpovědi vštkyně (A, C, E, F), zda se vyplnily či ne, a jakým způsobem. K tomu studenti budou potřebovat jak poznámky vypracované při posledním poslechu, tak obrázky ze cvičení 1.

3 ■ ■ ■ ■**Podmiňovací způsob v nepřímé řeči****Informovat o tom, co někdo slíbil, že udělá**

- Před zahájením cvičení vyučující upozorní na obrázek a ujistí se, že studenti zcela chápou použití podmiňovacího způsobu k informování o tom, co někdo slíbil, že udělá. Dále vyučující zdůrazní, že by studenti měli ve cvičení důsledně používat slovesa „*prometer*“ a „*cumplir*“.

Doplňující cvičení: Před samotným cvičením je možné procvičit toto použití podmiňovacího způsobu pomocí „štafety“ podle následujícího vzoru: „*Te prometo que te ayudaré.*“ – „*Me prometió que me ayudaría. Te prometo que te llamaré.*“ – „*Me prometió que me llamaría...*“

- Po skončení cvičení může vyučující vyzvat každého studenta, aby sdělil některé z informací, které získal, čímž budou studenti opět nuceni použít podmiňovací způsob v nepřímé řeči.

Doplňující cvičení: Studenti pracují ve dvojicích a představí si, že tvoří starší manželský pár těsně před vypuknutím hádky, ve které si budou vyčítat, co kdo z nich slíbil a nesplnil. Nejprve si rozdělí role (muž-žena), vymyslí si sliby, které jim ten druhý dal, a poznamenají si je do sešitu (pět až šest slibů je dostačující). Následuje rozhovor, ve kterém se pár hádá a vyčítá si nesplněné sliby, například: „*Me dijiste que iríamos todos los fines de semana de excursión, pero no vamos nunca, prefieres ir con tus amigos al fútbol.*“ Závěrem vyučující může vyzvat studenty, aby uvedli nejoriginálnější výčitky, které jim byly řečeny.

4 ■ ■ ■ ■**Podmiňovací způsob v nepřímé řeči.****Informovat o tom, co někdo slíbil, že udělá**

- Téma je možné uvést pomocí „proudu myšlenek“ tak, že se vyučující zeptá studentů, jaké sliby by mohl dát regionální politik obyvatelům svého města s cílem získat jejich hlasy. Je možné, že tak budou zmíněna některá ze slov z rámečku.

Řešení:

1-pondría, 2-limpiaría, 3-abriría, 4-lucharía, 5-arreglaría, 6-transformaría

- Pro napsání původního projevu starosty studenti musí vykonat opačný proces: převést podmiňovací způsob do budoucího času. Není nutné vytvořit příliš dlouhý text, důležité je, aby zazněly v budoucím čase sliby, které se objevují ve článku ve cvičení 4a. Je na studentech, zda text doplní o různé další smyšlené detaily či nikoli.

5 ■ ■ ■ ■**Podmiňovací způsob v nepřímé řeči.****Informovat o tom, co někdo slíbil, že udělá**

- Téma projevu je vybrané s ohledem na studenty středních škol. Tvoří-li třídu dospělí studenti, je možné zvolit projev politika nebo politické strany, kteří kandidují do městského zastupitelstva nebo do parlamentu.
- Po vypracování projevu by každý člen skupiny měl přečíst alespoň jednu jeho část.
- Vyučující by měl studenty vyzvat, aby pozorně sledovali projevy ostatních skupin, protože s nimi budou muset pracovat ve druhé části cvičení.
- Ve cvičení 5b je třeba si představit, že některá ze skupin vyhrála a od tohoto vítězství již uběhlo mnoho času, aniž by byl splněn některý ze slibů. Výsledný text, který studenti vypracují, by se měl stylem podobat článku ve cvičení 4a.

CRÓNICAS CHECAS: Un país de ateos

Gramatika: Zpodstatňování přídavných jmen: „*LO*“ + přídavné jméno.

Slovní zásoba: Náboženství a pověry.

Reálie: Náboženské vyznání v České republice a ve Španělsku.

Pracovní sešit: cvičení 20-21

Text

- Než studenti otevřou knihy, profesor je může vyzvat, aby se pokusili uhádnout některý z číselných údajů, které se objevují v textu, například kolik Čechů se pokládá za ateisty nebo kolik Čechů je věřících, ale nepovažuje se za součást žádného náboženství. Díky takovému úvodu do tématu se také objeví nová slovní zásoba, se kterou budou studenti následně pracovat.
- Je možné, že studenty bude zajímat situace ve španělsky hovořících zemích. Co se týče Španělska, podle studie Centra sociologických výzkumů z roku 2009 se 15% Španělů prohlašuje za nevěřící a 74% za katolíky, 57% Španělů nikdy nechodí na mši. Studenti najdou tyto údaje v Pracovním sešitu (cv. 21).

1 ■■■■**Porozumění textu****Řešení:**

1-religión, 2-creyente, 3-monarquía austrohúngara, 4-Iglesia, 5-supersticiosos, 6-una seguridad / fe / espiritualidad

2 ■■■■ 1.11**Náboženství a pověřivost****Řešení:**

1-F, 2-F, 3-V, 4-F, 5-F, 6-V, 7-F, 8-V

Doplňující cvičení: Nevytváří-li ve třídě téma náboženství žádný problém, studenti se rozdělí do skupin a každá skupina připraví dotazník se čtyřmi či pěti otázkami týkajícími se náboženství. Poté každý ze studentů položí otázky dotazníku členům jiné skupiny. Nakonec každá skupina vypracuje zprávu informující o závěrech získaných na základě odpovědí na dotazník (je vhodné oprášit výrazy jako „la mitad de“, „la mayoría de“ apod.) a představí ho třídě.

3 ■■■■**+ rámeček „LO + adjetivo“
„LO“ + přídavné jméno**

- Nejprve vyučující vyzve studenty, aby našli v textu člen středního rodu „lo“ a pokusili se vysvětlit, co znamená a jak se používá. Poté vyučující doplní domněnky studentů odpovídajícím gramatickým vysvětlením a studenti vyplní připojený rámeček.

Řešení:

Tengo miedo de lo desconocido. Se sienten atraídos por lo sobrenatural. Lo normal es encontrarse en todas

las publicaciones con un espacio dedicado al horóscopo.

- Je třeba zdůraznit, že pro dokončení vět je nutné použít infinitiv nebo podstatné jméno. Pro tuto chvíli by se studenti měli vyhnout tvoření vedlejších vět uvozených „que“ a obsahujících *subjuntiv*.
- Jedná se o cvičení s otevřenými otázkami. Pro jeho kontrolu vyučující může vyzvat několik studentů, aby přečetli každý jednu větu nebo aby přečetli své věty ti, kteří si nejsou jisti jejich správností.

4 ■■■■**„LO“ + přídavné jméno**

- Místo toho, aby každý student informoval třídu o tom, co se od svého spolužáka dozvěděl, je možné vyzvat studenty, aby získané informace shrnuli do písemného projevu.

CÓMIC PARA TI

Gramatika: Opakování budoucího času, podmiňovacího způsobu v nepřímé řeči a podmiňovacích souvětí. Opakování vazby „pensar“ + infinitiv.

- Je vhodné, aby vyučující nejprve se studenty zopakoval použití budoucího času a podmiňovacího způsobu probíraná v této lekci, stejně jako vazbu slovesa „pensar“ s infinitivem, přičemž by studenti měli uvést příklady těchto gramatických jevů.

Řešení:

gusta, enviarán, Volverás, sabrás, publicarán, trabajarás, pedirán, sería, parecerá, piensas

Doplňující cvičení: Využit komiks a procvičit nepřímou řeč je možné také tak, že studenti připraví cvičení typu „verdadero-falso“ týkající se komiksu, s větami, kterou budou začínat „Santi le dijo a Pablo que...“ Každý student napíše 5 pravdivých nebo nepravdivých vět, které si studenti mezi sebou vymění, poté označí, zda jsou věty, které napsal jejich spolužák, pravdivé nebo nepravdivé, a nakonec autor vět cvičení zkontroluje a opraví.